Ülo Kikas
Emmaste vallavolikogu esimees

Teie 08.03.2017
Meie 15.06.2017

VASTUSKIRI

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamine

Täname Teid esitatud küsimuste eest Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruandele (Teie e-kiri 08.03.2017).

Esitame käesolevaga Teile vastused kirjas püstitatud teemade osas.

1. Alternatiivide käsitlus. Alternatiivid mõju hindamise tähenduses on erinevad võimalused kavandatava tegevuse eesmärgi saavutamiseks. Alternatiivid peavad olema reaalsed, st kõik järgmised tingimused peavad olema täidetud:
    a. arvestama kavandatava tegevuse asukohta ja eesmärki;
    b. vastama õigusaktide nõuetele;
    c. tehniliselt teostatavad;
    d. omavahel võrreldavad samade kriteeriumite alusel;
    e. arendajale vastuvõetavad (sh maksumus).

    Arvestades käesoleva projekti iseloomu, tulevad alternatiividena kõne alla erinevad tuulepargi tehnoloogilised lahendused (tuuliku tüüp ja ehitamise tehnoloogia) ja tuulikute erinev arv väljapakutud aladel. Neid aspekte on mõju hindamisel ka silmas peetud.

    Tuulikute asukoha valiku osas on arendaja teinud aastate jooksul (alates protsessi algusest 2006 aastal) pidevat koostööd avalikkuse ning keskkonna organisatsioonidega. Selle aja jooksul on toimunud märkimisväärsed muutused tuulikute rajamise piirkondade osas. Näiteks võib tuua esialgu Kõpu poolaare lähedusse kavandatud alast loobumise (Kuivalõuka madal), nagu ka viimane Apollo madala areduspiirkonnast loobumine oluliste negatiivsete mõjude tõttu linnustikule. Käesolev mõju hindamise aruanne käsitleb kõige tõenäolisemaid piirkondi ning kõige olulisemaid mõjusid ehk ehitusaegseid ja käitamisaegseid, ühtlasi on mõju hindamisel kaalutud erinevaid tehnoloogilisi alternatiive.

    Meretuulepargi arendusalade asukohad on kooskõlas kehtestatud Hiiu maakonnaga piirneva mereala maakonnaplaneeringus ette nähtud sobilike tuuleenergeetika arendusaladega.
2. Infraheli mõju. KMH aruande koostamise raames on läbi töötatud erinevaid infraheli uuringuid üle maailma ning neid materjale on kasutatud ka mõju hinnangu andmisel. Detailne ülevaade

infraheli olemusest ja mõjust on toodud välja aruande peatükis 5.11.2, peatükis on ka välja toodud viited kasutatud uuringutele. Infraheli osas hinnangu andmisel tugineme sellele, et erinevad uuringud väidavad, et infraheli, mida tekitavad otseselt tuuleturbiinid, on nii madala sageduse ning tugevusega, mida inimkõrv ei registreeri. Näiteks Austraalias läbi viidud mõõtmiste kohaselt oli 1,5 km kaugusel tuulepargist infraheli tase 50-70 dB(G). Nimetatud uuringus mõõdeti infraheli tugevust nii linnalises kui ka maalises keskkonnas.

3. Hüved kogukonnale. Nimetatud teemat on detailselt käsitletud KMH aruande peatükis 5.12. Toome siinkohal eraldi välja näiteks, et tuulepargid vajavad töökohti nii ehitamise kui kasutamise faasis. Arendaja hinnangul lisandub tuulepargi rajamisega ainuüksi Hiiu valda ligikaudu 30 uut otsest töökohta (hooldustehnikud, logistikud, tootmisjuhid, operaatorid, laotöötajad), millele lisandub Hiiumaale hinnanguliselt 20 kaudset töökohta- abitöölised, majutusasutuste töölised, sadama töötajad jne. Võimalik on kokku kuni 100-150 uue töökoha tekkimine.

   Hiiu vald, Nelja Energia AS ja Hiiumaa Offshore Tuulepark OÜ on sõlminud kolmepoolse ühise kavatsuste protokolli, mis sätestab, et vald ja arendaja asutaks koostööks mittetulundusühing (MTÜ). Protokolli järgi peab näiteks arendaja andma MTÜ käsutusse vähemalt 0,2% arendajale kuuluva või arendaja poolt opereeritava tuulepargi poolt iga toodetud elektrienergia MWh müügist saadavast tulust, kuid mitte vähem kui 0,32 eurot iga toodetud elektri MWh kohta. Kui planeeritava tuulepargi võimsus on 700 MW ning hinnanguline toodang ca 2 450 000 MWh aastas, siis tähendab 0,32 eurot iga toodetud MV kohta aastas tulu 784 000 eurot, mida saab suunata haridusse, kultuuri või teistesse kogukonnale olulistesse valdkondadesse.

   Tuulikute vastase petitsiooni koostamine ja allkirjade kogumine leidis aastal 2009 Hiiumaal tõesti aset, kuid see oli ajendatud 500MW maismaa tuulepargi projektist, mitte Loode-Eesti meretuulepargi plaanidest.

4. Inimeste lahkumine Hiiumaalt. Hiiumaalt inimeste lahkumise seostamine vaid 12 km kaugusele merre rajatava meretuulepargi tõttu oleks meelevaldne ning selle väitmine ei oleks kooskõlas mõju hindamise hea tavaga. Antud juhul ei ole võimalik ühegi erapooletu uuringuga tuvastada inimeste hulka, kes lahkuks oma elukohast avamere tuulepargi tõttu ning seepärast ei ole sellist numbrit aruandesse välja toodud ning on võimatu seda ka sinna lisada.
5. Turism. Väga detailselt on mõju Hiiumaa turismile kajastatud peatükis 5.12.2. Kokkuvõtvalt võime tõdeda, et negatiivse mõju puhul turismile on tegu subjektiivse hirmuga, mitte objektiivselt hinnatava tegelikkusega ning uuringud näitavad, et sellel on kohalikule turismile kas positiivne efekt või efekt puudub.
6. Visualiseering. Välja pakutud tuulikute rajamise piirkonnad on optimaalseimad nii keskkonna kui majanduslikust aspektist. Visualiseeringud on teostatud eelnevat aspekti silmas pidades. Kuna tuulepargi rajamine oluliselt kaugemale kui 12 km joon ei oleks enam arendajale

aktsepteeritav ega tehnoloogiliselt teostatavad, siis ei ole vajalik visualiseeringu teostamine sellisel juhul, kuna tegemist ei oleks enam reaalse alternatiiviga ning seda ei saa käsitleda mõju hindamisel.

Lugupidamisega

\allkirjastatud digitaalselt

Hendrik Puhkim	Georg Martin	Siim Paist
KMH juhtekspert	KMH koordinaator	Arendusjuht/ volitatud esindaja
Skepast&Puhkim OÜ	TÜ Eesti mereinstituut	Nelja Energia AS

Hendrik.Puhkim@skpk.ee